

PSYCHOPEDIE

Klasifikace MR

Mezinárodní klasifikace nemocí: F 70 – 79

F 70 → **lehká mentální retardace** (IQ 69-50)

F 71 → **středně těžká mentální retardace** (IQ 49-35)

F 72 → **těžká mentální retardace** (IQ 34-20)

F 73 → **hluboká mentální retardace** (IQ 19 a méně)

F 78 → **jiná mentální retardace** – stanovení stupně MR je nesnadné pro přidružené somatické, senzorycké postižení, těžké poruchy chování, autismus

F 79 → **nespecifikovaná mentální retardace** – MR je prokázána, není však dostatek informací pro zařazení do některého z uvedených stupňů MR

Předškolní vzdělávání

❖ mateřská škola, mateřská škola speciální, speciální třídy při mateřské škole

■ RVP pro předškolní vzdělávání

● osvojení specifických dovedností se zaměřením na sebeobsluhu

● základní hygienické návyky dle možností dítěte

● vhodné kompenzační/ reedukační pomůcky

● asistent pedagoga

● snížený počet dětí ve třídě

Povinná školní docházka

❖ základní škola

❖ **základní škola praktická** (dříve zvláštní)

❖ **základní škola speciální** (dříve pomocná)

■ přípravný stupeň ZŠ speciální

■ Rehabilitační vzdělávací program ZŠ speciální

❖ třída pro žáky se zdravotním postižením při základní škole

❖ **přípravné třídy** pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí

Základní škola praktická

■ nejfrekventovanější – **základní vzdělání** žáci s **LMR**

■ *cíl: umožnit žákům dosáhnout co nejvyšší úrovně znalostí, dovedností a osobnostních kvalit při respektování individuálních zvláštností*

■ příprava na zapojení do běžného života

■ 9 let, **Vzdělávací program ZŠ praktické** (zvláštní školy)

■ klasifikace nebo slovní hodnocení

■ od 2007/ 08 **RVP ZV upravený pro žáky s lehkým mentálním postižením** (pilotní školy) – dva stupně, ŠVP

Základní škola speciální

■ *základní vědomosti, dovednosti a návyky potřebné k orientaci v okolním světě, maximální míra samostatnosti, zapojení se do života (SMR, i TMR)*

■ **základy vzdělání**

■ *Vzdělávací program ZŠ speciální* (pomocné školy)

• ovládnutí trivia, sebeobsluha, osobní hygiena, pracovní dovednosti

• čtení, psaní, počty, věcné učení, smyslová, pracovní, výtvarná výchova, tělesná, hudební, řečová výchova

■ slovní hodnocení

■ *RVP pro základní školu speciální*

Přípravný stupeň ZŠ speciální

■ TMR, autismus, více vad

■ *až 3 roky, Vzdělávací program přípravného stupně ZŠ speciální*

■ rozumová, smyslová, pracovní a výtvarná výchova, tělesná a hudební výchova

■ 2 pedagogičtí pracovníci, druhá místnost pro individuální práci se žáky, 4-6 žáků

Rehabilitační vzdělávací program ZŠ speciální

■ žáci z přípravného stupně nebo ti, u kterých je zpočátku jasné, že nemohou nastoupit do ZŠ speciální

■ **10 let, dva stupně, 4-6 žáků**

■ rozumová, smyslová, pracovní a výtvarná výchova, pohybová a hudební výchova, *rehabilitační tělesná výchova*

■ 2 pedagogičtí pracovníci – jeden orientován na rehabilitaci

■ 2 místnosti, vybavení rehabilitačními pomůckami, *hygienické zázemí*

■ *alternativní formy komunikace* – nonverbální

SOMATOPEDIE

Centrální obrny

Dětská mozková obrna (DMO)

■ příčiny vzniku: pre/ peri/ postnatální

■ v průběhu prvního roku → *centrální koordinační porucha, centrální tonusová porucha*

✓ hybné postižení, tělesná neobratnost (jemná motorika),

✓ nerovnoměrný vývoj,

✓ zvýšená pohyblivost a neklid, nesoustředěnost,

✓ nedokonalost vnímání, nedostatečná představivost,

✓ střídání nálad, výkyvy v duševní výkonnosti,

✓ opožděný vývoj řeči, vady řeči

Formy DMO

SPASTICKÉ FORMY

- forma **diparetická**
- forma **hemiparetická**
- forma **kvadruparetická**

NESPASTICKÉ FORMY

- forma **hypotonická**
- forma **dyskinetická** (extrapyramidová)

✓často kombinace s poruchami duševního vývoje a sníženým intelektem, poruchami řeči, chování, epileptickými záchvaty, i smyslová postižení

PERIFERNÍ OBRNY

DEFORMACE

- skoliózy a kyfózy
- luxace a subluxace
- progresivní svalová dystrofie

MALFORMACE

- amélie – částečné chybění končetiny
- fokomelie – končetina navazuje přímo na trup

AMPUTACE

Chronické nemoci

- kardiovaskulární onemocnění
- onemocnění plic a dýchacích cest
- poruchy imunity
- kožní onemocnění
- poruchy metabolických procesů
- nádorová onemocnění
- záchvatovitá onemocnění
- otylost
- děti postižené neurózami a nervovými poruchami
- děti s poruchami psychiky a chování

Včasná intervence a raná podpora

■**včasná diagnostika a komplexní péče o dítě** (medicínsko-terapeutická, pedagogicko-psycholo-gická) včetně **poradenských služeb pro rodiče** postiženého dítěte

■SPC

- požadavek plošného pokrytí
- mezioborová spolupráce
- nezastupitelná úloha rodiny v péči o dítě

Předškolní věk

- ❖mateřská škola,
- ❖třída mateřské školy pro děti s tělesným postižením,

- ❖ mateřská škola pro děti s tělesným postižením,
- ❖ dětský rehabilitační stacionář,
- ❖ domácí péče

SPC pro tělesně postižené:

- péče dětem s tělesným, zdravotním a kombinovaným postižením, rodičům, učitelkám MŠ s integrovanými dětmi s TP
Povinná školní docházka
- ❖ běžná základní škola,
- ❖ základní škola pro tělesně postižené

■ vhodné sezení imobilních žáků

■ počítačová technologie

■ jemná motorika ruky

■ **rozumové schopnosti** – snížená koncentrace, zvýšená unavitelnost, pomalé pracovní tempo

■ **socializační proces** probíhá pomaleji

■ předmět **dorozumívací dovednosti** (součást IVP)

Školy při zdravotnických zařízeních

■ zřizuje se MŠ, ZŠ pro *nemocné a zdravotně oslabené děti* v nemocničkách zařízeních

■ **MŠ // ZŠ**

■ **herní terapie**

- zajištění ambulantních programů připravující rodinu a dítě na hospitalizaci
- návrh plánu herních aktivit dle zájmu dítěte
- doprovázení rodičů a dítěte na vyšetření
- spolupráce se zdravotníky a jiným personálem nemocnice